

El Monestir de Poblet por Don Cesar Martinell

El Monasterio de Poblet tiene una brillantísima pléyade de doctísimos historiadores. Estos, con sus obras aportan preciosos materiales para reconstruir la historia espiritual y temporal del célebre cenobio cisterciense fundado en el siglo XII por el gran conde de Barcelona Ramón Berenguer IV. A los historiadores actuales, se añadirán otros muchos, pues así lo requieren la grandeza intelectual, moral y material que alcanzó el Monasterio de Poblet y su poderosa influencia en los diversos órdenes de la vida social. Tanto las construcciones populeanas, como sus figuras sobresalientes, como sus instituciones religiosas y científicas, como sus riquezas artísticas, como sus códices y diplomas, sus manuscritos y sus libros, requieren numerosos investigadores que las historien y describan.

Solamente con semejante proceder y trabajo podremos reconstituir la historia completa del Monasterio populeano y comprender su altísima reputación y su extraordinaria influencia en los órdenes religiosos, científico, literario, artístico y social.

Con gran contento, por consiguiente, hemos de saludar la publicación de libros nuevos sobre el Monasterio de Poblet y debemos presentarlos y recomendarlos al público, para que sean muchos los que se interesan por tan glorioso monumento arquitectónico y se preocupen por su total restauración, no solamente en el orden material, sino incluso en el religioso y en el científico, contribuyendo a que Poblet vuelva a los Cistercienses y a que sea de nuevo un centro cultural de verdadera fama.

Hoy nos complacemos en presentar a nuestros lectores, uno de los mejores libros que se han escrito sobre Poblet. Su autor es D. César Martinell. Su título: *El Monasterio de Poblet*. Constituye este libro el volumen 9-10 de la Colección San Jordi (III-IV d'Art Cristià) y fué publicado en 1927 por la Editorial Barcino. Es un tomo en octavo de 281 páginas.

El señor Martinell estudia el Monasterio de Poblet con gran competencia técnica y científica. Competísimo Arquitecto nos presenta con admirable precisión el grandioso monumento arquitectónico en su pasado y en su presente. Nos lo presenta también con verdadero cariño y entusiasmo, como natural de la comarca en donde se levanta tan espléndida maravilla artística.

El señor Martinell en su Índice clarísimo y completo, presenta el Plan de su libro, que desarrolla admirablemente. Para que nuestros ilustrados lectores se formen completa idea de lo que es y de lo mucho que vale la obra del señor Martinell, nos honramos en trascibir el referido Índice.

A través de sus diferentes partes, sub-partes y epígrafes, verán con toda precisión la vida del Monasterio, el historial de sus construcciones y la serie de sus estilos arquitectónicos:

"Index

Pla del llibre.
PRIMERA PART: RESSENYA HISTORICA

I. Fundació.

II. Creixement i esplendor. Abats constructors.

Els bens. Els homes. Principals abatells dels segles XII i XIII. Els

abadiats del segle XIV. Importància social i dignitat.

III. Estabonament. Abats politics.

Situació general. Els abadiats del segle XV. Els abadiats del segle XVI.

IV. Decadència i ruïna. Els abats quadriennals.

El darrer abat perpetu. Alguns abats quadriennals. Poblet durant la guerra napoleònica. La vida conventual als darrers temps. La caiguda.

SEGONA PART: LES CONSTRUCCIONS

V. Disposició general del Monestir.

VI. Construccions exteriors. Primer recinte.

VII. Segon recinte.

Porta Daurada. Plaça major i ses dependències. Fortificació i Porta Reial.

VIII. Dependències claustral.

Paüau del Rei Martí. Claustre. Sobre-claustral. Aula capitular. Lectori i Biblioteca. Dormitori i Arxiu. Barberia, Llibreria de Pere III, Refector i Cuina. Claustral de Novicis i altres dependències.

IX. Església major i anexes.

Fàbrica del temple. Cimbori. Seipulcres reials. Capella Reial i Campanar. Cor. Retaule major. Presbiteri i absis. Capelles i enterraments de l'Església. Atri o Galilea. Sagristia antiga. Sagristia nova. Cementiris.

X. Part posterior de la Mongia.

Claustre del Lectori i de Sant Esteve. Capella de Sant Esteve. Cambres Reials i anexes. Joc de la pilota. Cases noves.

TERCERA PART: EVOLUCIO ARTÍSTICA

X. L'arquitectura. Romànica, Ojival. Del Renaixement al novoclassicisme.

XII. L'escultura.

Romànica, Gòtica. Renaixement i barroc.

XIII. Poblet símbol. Bibliografia."

Como han apreciado nuestros lectores en la primera parte de su libro, trata el señor Martinell de la fundación, apogeo, decadencia y destrucción de Poblet. En su época de mayor apogeo y esplendor, que fué en el siglo XIV y en parte del XV, el ilustre autor nos pondrá la importancia del cenobio cisterciense, haciéndonos ver la brillantísima actuación de sus abades y religiosos, las preeminencias que alcanzó en virtud de los Privilegios Pontificios y Reales; las riquezas artísticas y las religiosas sagradas que allí llegaban; lo frecuente de sus estudios, las solemnidades que en su Iglesia y en su recinto se celebraban frecuentemente; la influencia que Poblet tuvo no sólo en Cataluña y Aragón, sino también en Castilla, Portugal y Francia y en otros países de Europa. De Poblet salieron Cardenales, Arzobispos, Obispos y Abades que regularon numerosas Sedes; salieron multitud de maestros competentísimos en las ciencias y en las letras; innumerables diplomas que iban a la Curia de los Papas y a la Cancillería de los Reyes, a las Catedrales y Abadías, a los Palacios de los Obispos y de los magnates; multitud de libros, allí compuestos, copiados romanceados, e iluminados que iban a enriquecer las bibliotecas de reyes y príncipes y las eclesiásticas de España y de

fuerza y que eran luz y enseñanza para clérigos y seglares.

En la segunda parte, nos presenta el señor Martinell las constantes y sucesivas construcciones del Monasterio de Poblet, en armonía con la importancia espiritual y material que rápidamente iba alcanzando y nos hace admirar sus Iglesias y sus Claustros, sus Sacristías, sus Bibliotecas y Archivos, la Sala Capitular, el Palacio de los Abades y el de los Reyes, las dependencias de los monjes y las del personal subalterno con todo su contenido tanto religioso como artístico.

En la tercera parte nos desarrolla en cuadros de precisión magistral la evolución artística de Poblet, en donde dice, pueden ser estudiados casi todos los aspectos de la arquitectura catalana, desde fines del siglo XII hasta el XVII: románico, ogival, renacimiento y neoclasicismo.

El libro acaba con la Biografía populeana y con la indicación de que en los archivos de Barcelona, Tarragona, Elx, Orihuela, Madrid, etcétera, se conserva numerosa documentación referente a dicho cenobio.

Diferentes planos y fotocopias y de conjunto, y de detalles permiten seguir el documentado estudio histórico-descriptivo de D. César Martinell y apreciar y admirar la grandiosidad del célebre monasterio. Que preciosísimos y que impresionantes no son la vista de la Iglesia y Claustros con sus Regias y abaciales sepulcros, la Sala Capitular... Cuanto nos ha placido el grabado de Laborde que nos permite formar idea de la Biblioteca de D. Pedro de Aragón, últimos del siglo XVIII y las noticias sobre ésta y sobre el Archivo, que han de servirnos para nuestros trabajos: *El Archivo de Poblet*; y *La Biblioteca de Poblet*, en preparación.

Reciba el señor Martinell nuestra humilde felicitación y continúe sirviéndonos tan regalados presentes como el de *El Monasterio de Poblet*. Catalunya le debe gratitud por tan docto trabajo y por los demás que lleva publicados referentes al propio Monasterio de Poblet y el también cisterciense de Santas Creus.

El trabajo del señor Martinell es de obligada consulta. Está admirablemente escrito y cuanto dice es de capital interés. Es autor que sabe precisar y sintetizar. Cuando escribe y afirma está siempre basado en el arte y en los documentos. Su obra enseña y educa.

La Orden cisterciense, tan gloriosa y benemérita, y singularmente el Monasterio de Poblet tienen en el señor Martinell un entusiasta y doctísimo apologista!

FRANCISCO NABOT Y TOMAS, Profesor de la Universidad de Barcelona.

PARTICULES

O DOLÇA HUMILITAT!

O dolça humilitat!
Plou. I l'aigua, que llisca dels pics de les muntanyes, omple la conca de les valls.

MIGUEL MELENDRÉS. pvre.

El que profesa amor a una idea, a un institución, a un sentimiento y viendo que el enemigo los combate, abandona a su Prensa, demuestra no poseer talento práctico, alma de apóstol

UN RASGO DIPLOMÁTICO

¡¡IL SIGNORE ALOMAR!!

Existe en Roma la costumbre, ya secular, de bendecir todas las cosas de la ciudad el Sábado Santo. Todos los sacerdotes de Roma van casa por casa en ese día, llevando a los hogares la bendición del Señor: la paz.

¡Hermosa costumbre, ciertamente!

Este año, como todos los años, se han bendecido todas las casas de Roma. ¡Todas! Con una sola excepción: el edificio de la Embajada de la República de España, casa-morada también del embajador, "il signore" Alomar.

—¿Un cura aquí? — parece que preguntó sorprendido el representante de la República.

Y como anticlerical neto, contemporáneo de aquel semanario que se llamaba "El Motín", rechazó al sacerdote que tuvo la gentileza de ir a la Embajada, llevándole la paz, suponemos que con la frase típica:

—Largo de aquí!

El señor Alomar no ha hecho eso a humo de pajas. Ha tenido una doble finalidad maquiavélica: no desagrilar al Gobierno laico de la República laica, y dar una lección al embajador de Turquía, a lo mejor. Y, desde luego, singularizarse para merecer los comentarios que de su "diplomática" actitud se hacen en Roma.

No deben sorprender los éxitos diplomáticos que los representantes de la República tienen por ahí. Su discreción es evidente. Pero no está mal que sucedan estas cosas. Por el contrario, son muy convenientes. Porque dan a conocer el espíritu

de los hombres de la República.

El señor Alomar no se priva de nada. Antes que esa des cortesía que alcanza a todos los habitantes de Roma, tuvo otro "rasgo" de ateo.

El día antes, Viernes Santo, como era 14 de abril, dió una fiesta en la Embajada para contrastar con la conmemoración del Centenario que Roma y el mundo civilizado solemnizaban de la muerte de Nuestro Señor Jesucristo; del suceso que divide en dos partes la Historia de la Humanidad e inicia la Historia de la civilización.

Una fiesta profana en Roma, el día de Viernes Santo, y en la Embajada de España! Con República tenía que ser!

Claro está que si el señor Alomar ingería emparedados de jamón y champagne el Viernes Santo, sin dársele un ardite de la conmemoración secular de la Redención, rechazar la paz de Dios al siguiente día se corresponde con aquello.

¡Bendiciones al señor Alomar!

Un revolucionario que se estime no puede oír más que maldiciones.

Al señor Alomar, para acertar en la vida, le basta inspirarse en sí mismo mordiendo o enrollando la punta de su chalina de lunares. ¡Es un filósofo!

Las bendiciones..., que las reciba ese "pobre hombre" de Mussolini, que tiene "la debilidad" de creer en Dios.

¿Nos indignamos? No. ¡Vamos reímos! Como se ríen los romanos.

Lo que no habrían hecho nunca las Hermanas de la Caridad

Médicos y practicantes tienen que cuidar de las infelices criaturas abandonadas

Oviedo. — Reproducimos un telegrama de prensa:

Las enfermeras del Instituto de Puericultura, por no hallarse conformes con la sanción impuesta a una compañera se han declarado en huelga. Han salido a la calle, dejando abandonados a los niños lactantes, que hubieron de quedar al cuidado de los practicantes y de los médicos.

La actitud incalificable de estas mujeres ha producido una vivísima indignación. Las enfermeras han sido declaradas cesantes por el incumplimiento de sus obligaciones, y se ha abierto nuevo concurso para cubrir, en el plazo más breve, las plazas de las huelguistas."

¡Ah! Los éxitos del laicismo. La actitud de esas enfermeras laicas, es el mejor discurso de oposición contra las Leyes Seculares de un Gobierno que no quiere enterarse.

¡Porque tiene ojos y no ve y tiene oídos y no oye!

FUITE, LECTOR

...en que el Ayuntamiento se propone cambiar el nombre de la calle de la Guitarrá, por el de Fernando de los Ríos;

...en que no faltará quien toque las castañuelas;

...en que para el miedo que hay faltan precauciones;

...en que hoy es el día del quorum;

...en que el Gobierno solo necesita el empate, para quedarse;

...en que ya la bailamos otra vez;

...en que mientras unos se dedican a la americana, otros se aficionan a los rigodones;

...en que cuando cese de tocar la música, ¡ay de aquel que se quede en el local!;

...en que eso del complot monárquico ya no lo cree ni el mismo Azaña;

...en que el zeppelin pasó por Barcelona sin rozar con el palo ni con Maciá;

NOCES DE DIAMANT DELS JOCS FLORALS DE BARCELONA

A les 4'20, el senyor Miquel Ferrà, secretari del Jurat, llegí la memòria, en la qual es donava competència de la tasca del Jurat per a atorgar els premis als millors treballs entre els 316 presents a concurs, i dedicà un record als morts durant l'any anterior. Tingué frases admirables en honor de Guerau de Liost.

A les 4'55 sobre la plica contenint el nom de Josep Carner, guanyador de la Flor Natural. Una comissió, formada pels senyors Ferrà, Sagarra i Cabot, acompanyaren el senyor Carner a cercar la Reina de la Festa, senyoreta Eulàlia Tussell i Coll, que ocupà el seient d'honor, en mig de llargs aplaudiments.

Un cop llegida, el senyor Ramon d'Abadal lliurà a la Reina un ram de llorer, que aquesta diposità al peu del retrat d'Aribau, que presidia l'acte. L'homenatge al poeta de la nostra renaixença fou llargament aplaudit.

Josep Lleonart resultà guanyador de l'accésit primer a la Flor. El senyor Lleonart no es presentà a recollir el premi.

Obtingué el segon accésit el senyor Joan Llongueres per la seva poesia "Capvèsprant". L. Ombra.

Resultà guanyador de l'Englantina d'or Guillem Colom, amb la poesia "Cançons de la terra", i de l'accésit a aquest mateix premi, Miquel Fortesa, amb "El far abandonat".

Mossèn Camil Veis fou el guanyador de la Viola d'or i argent,

amb els cantos "Maria de Magdalena", i el mateix poeta el primer accésit al mateix premi, amb la poesia "L'eterna passió de Crist".

Josép M. Cases de Muller, amb "La pregària de la nit primera", guanyà el segon accésit.

Tant el guanyador de la Viola com el de l'Englantina llegiren llurs composicions, i foren objecte de fortes ovacions per part del públic.

Després es procedí al repartiment dels premis extraordinaris, d'acord amb la següent classificació: Premi del Consistori, a Joan M. Guasc, pel seu poema "Vida-amor"; l'accésit a aquest premi a Manuel Vilà, per "Cançó de la mossa de l'hospital". Copia artística, a Eduard Girbal Jaume, autor de "De com la Gneisa Saborella es va tornar brisia"; el primer accésit, a Esteve Falguera, pels seus "Pomes", i el segon accésit, a Ramon Tuselles.

El Premi Dolors Monserdà, concedit per primera vegada, a Jaume Martí i Marull, per les seves "Tres violes"; i l'accésit, a Domènec Peramon, pel seu "Clixé del port".

Els senyors Guasc i Jaume Martí llegiren llurs composicions, i foren també molt aplaudits.

Finalment es donà compte de la concessió del Premi Fastenrath a Prudenci Bertrana, per la seva comèdia "El comiat de Teresa", i del Premi Concepció Rabell, a Joan Minguez, per la seva novel·la "Magda, la generosa".

FLOR NATURAL

El branc de les vuit fulles

LA LLETRA IMAGINARIA

La grebre, amb flors, el finestral decora
un'úrgia glacial frenà el torrent.
Escrí aquesta lletra, missenyora,
en una nit de lluna sense vent.
Somri si miro l'hivernenc ultratge
que ni mon cor ateny ni el meu redós.
Segut en cotxi, sc, com un patge,
entotsclat en pensament de Vos.
En Vos la fe d'amor qui sap si nia
o el meu record sota del vostres ulls.
Però jo sé que us trobo per ma via
i que trinqueu llavors els nostres ulls.
I ara em dono a l'esplai d'aquesta lletra,
...baladament, per mon goig o per mon greu,
a la flama només pugui remetre
el paper, i ella, en cendra, a l'aire lieu.—
Convé, no pas com qui feixuc camina,
que en l'impossible ens ajuntem de prop:
us dono cita en regió divina:
els vostres ulls hi arribaran de cap.
Anem al cim de l'aire a fer aliança
i sense llast en cara de recanç
es besaran nostres sospirs només.
I no caldrà que desctxeu, senyora,
la testa d'or, el bec rosat d'un sí:
ni que ens torbi una joia traïdora
ni que, un cop decebut, cuidem morir.
Digueu-me, us plau tan sapient fortuna?
En un tnyor de tal delit, no em moc.
Car no us oblidó pas, ni que tot d'una
us sembli massa encavat pel foc.
Amb burxons més scherxes que les espases
allibero calius, encès com ells;
sota blaus llepoteigs lluen les braces
i s'emmarrallen en mos coures vells.
Però després, d'una tustada fera,
de mos últims robins veuré saltar
guspries d'or. En l'alta nit lleugera
faré el senyal de vostra cabellera
de mos somnis vinents en el llindar.

II

ELS PRESENTIMENTS

El rat pennat recorre els vespres, atansat
a la sev'ombra. Bat
grisos vesllums d'aigua lleugera.
Amor miro l'escuma, dempeus a la ribera.
Que en sé d'aquells auguris de nit que hi ha en ma pena
i veig, lliscant un'ombra, i mai el rat pennat.
encfurats, secrets?

Cal, pérquè hi faci coneixença,
que em mostri, quan en mires, el pas de ma temença
la palpitació de tots ulls inquiets.

III

EL BROLLADOR

El brollador, davant la casa bruna
de dia té un tirat silencios;
però tantost passada la vedruna
de dia i nit, que l'aire adorm, tot d'una
estrafà de la pluja el so nombrós.
I puixa ses melodies górgolides
fan de mal destriar, quan sou al llit,

d'infinites petjades déclades
de ratisles d'aigua travessant la nit,
a nom grat tradueixo llurs passades
quan so mig desveillat i mig dormint.
Si ets lluny i l'erta scilitud m'espanta,
dic, mai l'estel em sotgi pel forat:
—La pluja accompanyívola es decanta
a amorosir mon cor i ma complanta.—
Però si plou, i et sento a mon costat,
dic:—Bé hi ha estels. El brollador els hi canta.

IV

DESEMPAR

Mentre mon cos et lligia i et bregbla,
ten pensament, no mai fexuc, ss'n vola,
i s'esgarria, lluny, el meu desig.

Deseparada, resta al mig
una abraçada tota sola.

V

EL BOSC A L'HIVERN

El bosc, l'antiga foradada verda,
s'ha retallat en claustre delicat,
i cada capitell és un brodat
de fina malla, violeta i púrpura.
Al cim dels arbres, oblidats de trémer,
damunt de l'últim agulleig, s'estén
la dolçor d'aquest cel convalescent,
bessò d'un llac entre la neu dormida.
Riu en ses flors gosades la gatosa
i el gallarà té el seu robí madur,
mentre s'ajassa l'esbarzer mig bru
batut i socarrat per les gelades.
Han pres un roig de fcles les falgueres;
i al fons de cada caminal s'escau
aquest luny exquisit, argent i blau,
dolç com l'enllloc on duraria el somni.
Aquel lluny exquisit inasolable,
tan amatent, tan fugisser però,
bo per als bes de més allà del plor,
si fossis i jo fos com ens vanavem
tu en el silenci i en el cantic jo.

VI

DESPRES

Mon cor s'adona
del passarell
que havia refilat tota l'estona;
i amb tu en els ulls no m'adonava d'ell.

Tot m'asserenà
aquest llanguir

de la llum de biaix que l'herba emplena
i la pau de la pols en el camí.
I no val l'or menut d'una guspira
ni el plomissol de card volànt al vent
l'affany, que es gira,
d'esgards, esgards i binor de gent.
Ja, com a llum de mi, sé que en la freda
espona, las el teu coixí d'afall,
i que ton últim barbalà de seda
fuig del mirall.

La pau m'inunda.

La solitud té sos perdons a tret.

L'arbre i el riu i l'ànima profunda;

tct s'ha refet.

I lluny del goig de tes voreres

ve el meu conhort;

I faig més dolç i meu que tu no eres,

com ungit de rosada, ton record.

VII

DESESPERANCA

Es pon, lívid, el sol; el fred pelluca;
es plany tota la casa de sofracs.

M'abasarda, en el dia que s'acluça,
la pols que xiua traginant parracs.

Es ja la mà de la dissolt qui truce:
fini l'estona dels desins manyacs.

Un fosc cícel el meu pitxer trabuca:

el vent tira per terra mos escacs.

Contra mon doi no trobaré sopluiq:

la mort, potser, més gentilment soluda.

Garfit, debades tot em crida:—Fuig!—:

el cor tránsit i l'amistat perduda,

l'amor tornada impiadós rebuig

i l'altar branca del meu pi rompuda.

VIII

ESQUINC

Un últim poc de tu l'ànima calca;
(mon urc s'amussa quan ja tu nc em veus).

A tocar de l'abís, un boix em falca:

el món s'allarga inútil a mos peus.

Encesa un riu els oblidats conreus

i ja per les afraus la nit cavalva.

A l'ert adéu bé m'he pogut destréixer.

Amigues van a ton florit balcó;

i mentre el plany la teva gorja ensenyà

i mires en el vidre el ploríoc.

jo he muntat les dreceres de la penya,

sol a sentir l'auic de ma dolor.

Ix cap al tard la timida becada

de sota el grèvol i l'esbarzer;

si l'argentada llum s'acomida

al lluent bassict ella se'n va:

i el bri de perdigó que l'ha tocada,

morta l'ajeu en el mateix fangar.

Però el túdd si son delit detura

el plom feixuc, no es nonarà tan prest;

i mai ja voli dolorós i test,

heu negre bosc c'penyalct d'altura:

vol finar lluny, i fins que hi sigui, dura:

el seu traspàs demana lloc ferest.

Amb tel esquitxat mon esperit

mena a desert la seva fe malmesa;

i temut d'un demà de més tristes

nega l'últim fogall de joveresa

que el subterrani lloc sense delit,

en l'abis de l'espai i de la nit.

Englatina

Cançons de la terra

Cantant la cançó antiga
amb una nova pietat.

MARAGALL

Mel a dins les briesques
flor a l'olivar,
i als camps noies fresques
per eixarcolar.

L'herba es alta i tendre
i es fa colli arreu,
per dur i per vendre
prou en trobareu.

Roselles florides
i albons espigats,
capblans i calcides
tapan els sembrats...

Ardides donzelles
en alegre estol,
les galtes vermelles,
herbegen al sol.

Tot bull d'esponera,
tot riu de salut,
com la sang lleugera
de llur joventut...

Vora la bardissa
del torrent ombríu,
salta al sol la llisa
i el pinsà fa el niu.

La feixuga flaire
deis favars en flor
emperseix l'aire
que és polsima d'or.

I el blat treu espiga
dins l'herbei humid:
si el peu el calciga,
goixa amb més delit.

Les arestes molles
filen com un fus,
sobre els braços nus
i fan pessigolis.

Les ombres són franges
pica el solell,
l'amor fa l'ullet
per entre les branques

Que pels veïnatges,
tots amb llur parell,
llauen els missatges
l'humil call-vermell.

I arreu per les tanques
volet amb ardor
les rialles franges,
les cançons d'amor.

Folgances serenes,
goig del viure humil,
que escalfen les venes
sota el sol d'abril!—

Dins l'alta esponera
del florit redol,
respon la busquera
xiula el rossinyol...

Quan migdia sona,
que es calma l'oreig,
l'ombra fresca i bona
convida al festeig.

Breu l' hora s'escola...
I en el curt descans,
l'amor eixarcola
amb les dues mans!

EXPOSICION

Ramón Soler Icart

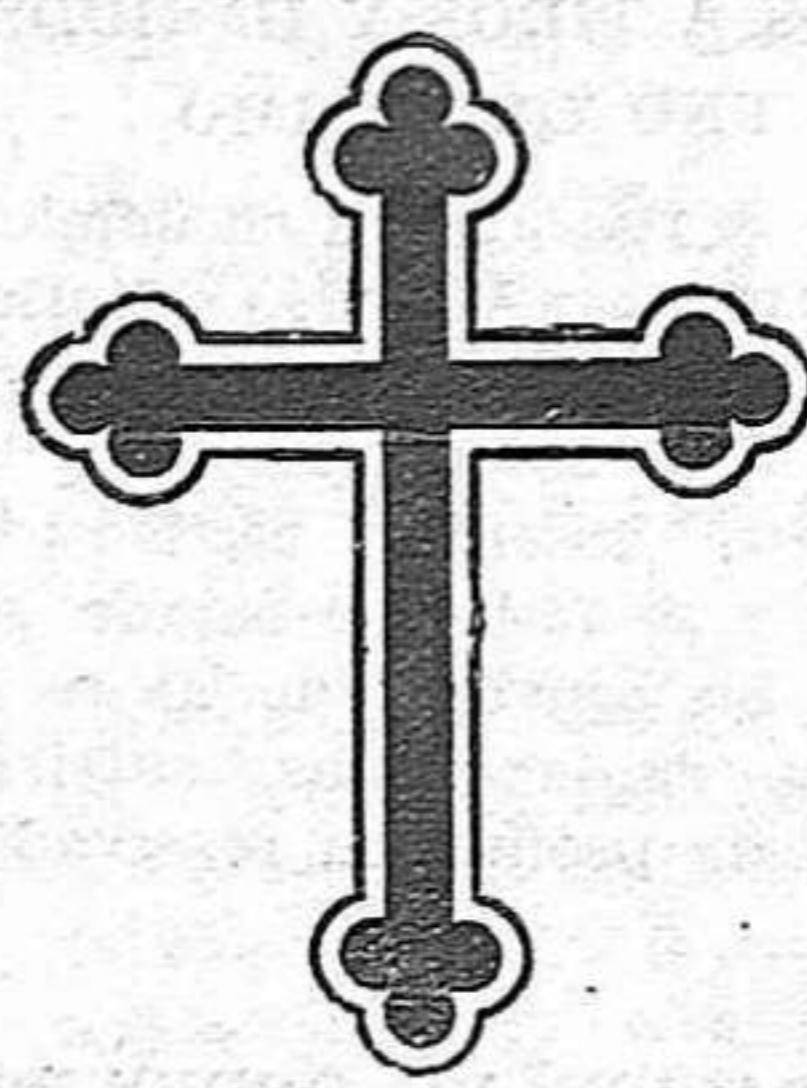
de

DIBUJO Y PINTURA

del 2 al 14 de Mayo

Todos los días de siete y media a
nueve noche

</div

Joan Batet i Mestres

VA MORIR

EL DIA 6 DEL CORRENT, A L'EDAT DE 64 ANYS
havent rebut els Sants Sagaments i la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

La seva vídua Maria Turró de Conill, fills Lluís, Maria i Joan; fill polític Eudald Melendres Rué, néts, germans Domènec i Emili, germana política Elvira Martínez, nebots, cossins i demés família, i la raó social "Hijos de Domingo Batet" de Tarragona i Barcelona, preuen a's seus amics i coneixuts que l'encomanin a Déu i els agrairan que assisteixin als funerals que en sufragi de l'ànima del plorat difunt, tindran lloc, s. d. v., demà, dijous, a les onze, a l'església parroquial de Sant Joan Baptista.

Tarragona, Maig de 1933.

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

L'Eminentíssim senyor Cardenal Primat de Tarragona, l'Excellentíssim senyor Nunci de S. S.; els IHms. i Rdms. senyors Bisbes de les Diòcessis sufragànies de la província eclesiàstica tarragonina; i els IHms. i Rdms. senyors Bisbes de Les Palmes i Tarazona, han concedit indulgències en la forma de costum.

Informació de Borsa

Barcelona 9 Mayo 1933

D. Interior 4 %	67,50
Exterior 4 %	81,50
Amortitzable 3 %	71,-
" 4 1/2 %	-
" 5 %	127 ...
sense impost	99,20
Amortitzable 5 % 1927,	85,15
amb impost	198,50
D. Ferroviaria 5 %	-
Accions f. c. Nord	35.-
" f. c. Alcant	30,-
" f. c. Andalusos	10'-
Explosius	130'-
Mines Rif	46,50
Aigüi Barcelona	147,50
CHADE	-
Tramvies ords.	-
B. H. Colonial	44,50
Cia. Esp. de Petrol	5,-
Assucrera	-
Ford	157,-
Metre Transversal	-

DIVISES

Francs	46,30
Lliures	39,85
Dollars	10,25
Lires	62,05 15
Belgues	164'-
Suisse	227,25
Marcos	2,78
Florins	4,73
Corones Txekos	35,20
Informació facilitada pels Bancs de Vizcaya i Comercial de Barcelona.	

RESTAURANT BUENSUCESO

CALLE BUENSUCESO, NUMS. 6 y 8, al lado de la Rambla de Canaletas y muy cerca de la Plaza de Cataluña. Se sirve a la carta a todas horas.

CENTROS OFICIALES

GENERALITAT DE CATALUNYA

Comissaria delegada

Per aquesta Comissaria es decreta afir la resolució dels següents assumptes que foren sotmesos a la seva aprovació per Secretaria:

Departament de Sanitat i Assistència Social

Malats ingressats a l'Hospital de Sant Pau i Santa Tecla des del dia 2 del corrent mes.

Informe als següents comptes:

Al d'estades ocasionades pels malalts acollits a l'Hospital de S. Pau i Sta. Tecla el mes d'abril; al de l'Hospital de Caritat de Torredembarra, mes d'abril; al de l'Asil d'Oblates per l'accolliment de dues asilades, mes d'abril; el d'estades que ocasionaren en el present mes els malalts acollits a l'Institut Pere Mata de Reus; el d'estades durant abril per dos nens a l'Institut Torremar.

Proposta d'ingrés d'una malalta a l'Institut Pere Mata de Reus.

Idem que les estades que ocasionen en el propi Institut un malat d'aquesta ciutat siguin a càrec de l'Assistència social.

Moviment de malalts en els establiments que utilitza la Corporació des del dia 2 de l'actual.

Departament de Gobernació

Informe a l'expedient sobre autorització a la Societat "Cloratita" per a installar una línia elèctrica des de Flix al lloc conegut per "Seves".

Departament de Construccions Civils

Relació de factures de despeses per obres de conservació a la Casa d'Assistència Social durant el primer trimestre d'enguany.

Petició de l'Alcaldia de Benisanet dels serveis del personal de la Seció per a la redacció d'un projecte d'Ecoles graduades.

Departament de Ramaderia

Comptes de l'Institut de Seroteràpia de Madrid i de diversos industrials per gèneres servits a la Granja "Voramar".

Departament d'Obres Públiques

Petició de les següents quantitats per atenció del servei:

Per al pagament de jornals a capastossos, peons caminers i auxiliars de tota mena, 17.500 pessetes; per despeses de materials i altres pel servei de conservació ordinària de carreteres i camins veïnals, 2.000 pessetes; per l'adquisició d'útils i aparells propis pel servei de conservació, 2.000; per les despeses dels automòbils incloses ls dietes dels xofers, 1.000 pessetes; per l'adquisició de material d'oficina, 1.000 pessetes.

Petició de l'Ajuntament d'Alforja de que es construeixin alguns dels camins veïnals d'Alforja a la carretera d'Alcolea del Pinar a Tarragona a Prades o d'Alforja a Riudecols i del Coll d'Alforja al de la Teixeta.

Informe a una petició dels veïns dels poblets de l'Enveja, Jesús i Maria i la Cava, referent a la construcció d'un tros de camí veinal del riu de Jesús i Maria a la Cava.

Proposta de regatge asfàltic dels quílòmetres 8 al 17 de la carretera de Tarragona a Pont d'Armentera.

Idem de la carretera de la general de Sant Guim a Santa Coloma de Queralt a la provincial d'Igualada al confí de la província.

Proposta d'aprovació de les següents certificacions:

Núm. 17 de les obres de construcció del camí veinal de Blancafort a Omells de Nagaia per Montblanquet; núm. 5 de les obres del camí veinal de Vallespinosa a la carretera de Montblanc a Santa Coloma de Queralt; núm. 4 de les obres del camí veinal de Saumella a la carretera de Valls a Igualada; núm. 4 de les obres del camí veinal de Serra d'Alms a la carretera d'Alcolea del Pinar a Tarragona per Darmós; núm. 2 de les obres del camí veinal de Llaveria a la carretera de Reus a la collada de Fatges.

Permisos per a realitzar obres que afecten a les zones de les vies provincials.

Comptes dels senyors notaris que han intervenit en les subhastes dels camins veïnals d'Amposta pels Caserius a la carretera de Vinaròs a l'Hospit Nou i d'Amposta a Vinallop.

Departament d'Intervenció

Informe als següents comptes:

De la S. A. "Riegos y Fuerza del Ebro", pel servei de fluid elèctric durant els mesos de gener, febrer, març i abril per la il·luminació de les dependències d'aquesta Comissaria.

Al de la Companyia Telefònica nacional d'Espanya per l'abonament del servei telefònic de les oficines de Recaptació corresponents als mesos de gener, febrer, març i abril.

Al de la Imprenta Llorens per material imprès per Negociat de cèdules; al de la mateixa casa Llorens per material per a practicar trimestralment les liquidacions d'Hisenda; de la mateixa casa Llorens per la impressió de cinc talonaris destinats a la venda de llistes electorals.

Al de material de les oficines de la Junta provincial de Sanitat que corresponen al primer trimestre d'enguany.

Al del funcionari senyor Alvarez d'Ossó per les despeses d'un viatge a Reus per a recolir unes dades de l'Administració de l'Institut Pere Mata.

Al del porter major per petites despeses durant el primer trimestre d'enguany.

Al de la casa Ventura per material subministrat a les oficines del Tribunal Contencios Administratiu.

Al de la Casa Llevaria per diversos efectes destinats a l'auto de la Comissaria.

Als de benzina facilitada per les cases Josep Maria Banús i Jaume Grau amb destí a l'auto de la Comissaria.

Petició de premis del Club d'Escacs i de l'Agrupació fotogràfica d'aquesta ciutat per als concursos que estan celebrant.

DELGAECIÓN DE HACIENDA

El senyor Delegat d'Hisenda ha assenyalat per avui els següents pagaments:

Pius Masip Sas.	23.583'11
Josep Sala Amat.	8.275'40
Narcís M. Salvador.	7.959'20
Josep Blanquet Gas.	7.793'03
Seraff Colomina N.	7.956'33
Josep Casals Roig	7.956'33
Joan Nadal Vallbona.	7.590'74
Francesc González Barrios.	5.761'12
Eduard Cabré D.	4.729'61
Antoni Parera Const.	4.272'50
Eudald Melendres Rué.	4.012'87
Josep Sabater Domènech.	1.601'55
Santiago Carbonell R.	1.578'20
Maties Mallol Bosch.	1.480'50
Antoni Falcó Balsells.	1.000'00
Sr. Admor. Loteries núm. 2.	1.330'81
Tomás Hernández Mor.	414'00
Manuel Dueñas Pañuelas.	298'15
Admor. pral. Correos.	444'22

REGISTRO CIVIL

Inscripciones verificadas ayer

Nacidos:

Ninguno.

Defunciones:

Juan Rozas Mesa, de 72 años, Cuartel Norte, 340.

Matrimonios:

Manuel Recasens Montesinos con Teresa Graus Duch.

Manuel Muñoz Casares con María Casares Delgado.

Rufiato Serres
COMPRA - VENTA
ADMINISTRACIÓN DE FINCAS
DESPACHO: de 10 a 12
CARRETERA
BARCELONA, 49
TARRAGONA
Teléfono 449 X

La tranquilidad en España

ACTOS DE SABOTAJE. -- EXPLOSION DE OCHO BOMBAS

MADRID. — A las 11 de la noche carretera de Andalucía oyeron unas pocas vecinos de la entrada de la formidables explosiones, en el lugar conocido por el Barrio del Carmen, a unos trascientos metros aproximadamente de dicha carretera.

Pasados los primeros momentos de estupor, se comprobó que las detonaciones obedecían a haber hecho explosión varias bombas que varios individuos habían colocado en dos postes conductores de energía eléctrica.

La primera explosión se ha podido comprobar que la motivó el estallido de cuatro bombas de gran potencia, que fueron colocadas en la base de uno de los postes. La torre de éste no llegó a caer, pero quedó completamente doblada.

Otra torre situada a un metro de la anterior, resultó completamente destrozada.

No se tiene noticias de que hayan ocurrido desgracias personales.

El sereno de la carretera, llamado Francisco Fernández, al darse cuenta de lo que ocurría, avisó telefónicamente a la Tenencia de Alcaldía del distrito de la Inclusa, y ésta pasó el hecho en conocimiento de la Dirección general de Seguridad.

Inmediatamente salieron de la Dirección, varios camiones de guardias de Asalto y agentes de Vigilancia, los cuales dieron una batida por los alrededores, sin que se haya podido efectuar ninguna detención.

El transformador de la luz, situado a cien metros de donde ocurrieron las explosiones, quedó completamente inútil.

La energía eléctrica de estos cables, suministra completamente a la Compañía Hidroeléctrica del Paseo Imperial.

Las fuerzas iban mandadas por el teniente don Jaime Llorca y sargento Sanz.

En el lugar del suceso se personaron el comisario del distrito y un inspector.

Desde el transformador mencionado se iluminó el lugar del suceso con un reflector para ver si se lograba descubrir la presencia de algún individuo por las inmediaciones; pero esta investigación resultó infructuosa.

Las explosiones ocurrieron en el sitio denominado Cerro de Valdenarro.

La fuerza eléctrica de esta línea es de unos 200.000 voltios aproximadamente.

El número de bombas que hicieron explosión fué el de cinco, colocadas en dos postes.

A los pocos minutos de oírse estas cinco explosiones se pro-

dujeron otras tres consecutivas en el lugar denominado El Embarcadero, entre el barrio de la Chopera y Yestrías.

Estas tres bombas fueron colocadas al pie de una columna de las que sustentan los cables de alta tensión pertenecientes a la Compañía Hidroeléctrica Española del Salto de Bolarque.

La columna está situada en la desembocadura de la calle de Eugenio Cases, lugar inmediato a un merendero y a doscientos metros de la carretera de Andalucía.

La columna consta de cuatro pies, sujetos por unos tirantes, y la bomba causó en ellos grandes desperfectos.

Los cuatro pies quedaron desechados y únicamente quedaron en pie, aunque doblados, los tirantes.

El ruido de las detonaciones de uno y otro sitio despertó a la mayoría del vecindario, dando la alarma en la barriada por lo que la gente se echó a la calle para conocer lo ocurrido.

No hubo desgracias personales en ninguno de los dos sitios donde estallaron las bombas.

MADRID. — Las ocho bombas, eran de gran potencia, construidas con tornillos, clavos y trozos de hierro.

Son de las llamadas de piña y de grandes dimensiones.

La policía recogió gran cantidad de proyectiles que trasladó a la Dirección General de Seguridad.

Desde la Dirección General se dispuso que durante la madrugada patrullasen por los lugares donde estallaron las bombas, fuerzas de la guardia civil de infantería y caballería.

La línea que intentaron destruir en el lugar denominado El Embarcadero, tiene una fuerza 132.000 voltios.

LAS LUCHAS POLITICAS EN LAS VASCONGADAS. — OCHO HERIDOS EN COLISIONES ENTRE NACIONALISTAS Y REPUBLICANOS Y SOCIALISTAS

BILBAO. — En el monte Archanca, cercano a esta capital, se produjo una colisión entre dos grupos de republicanos y nacionalistas: accediéndose a palos y pedradas. Resultaron cinco heridos entre ellos un soldado que vestía de paisano. Acudieron los guardias de asalto que practicaron cinco detenciones.

En Jaramillo se registró otra colisión entre nacionalistas y socialistas, resultando tres heridos entre ellos un individuo apellidado

Armendáriz, que sufre graves lesiones en la cabeza, de un garrotazo.

DOS NACIONALISTAS AGREDIDOS A TIROS Y HERIDOS, UNO GRAVÍSIMO

Cuando se retiraban a su domicilio los hermanos Valentín Cipriano Llosas, nacionalistas, fueron agredidos a tiros por un grupo de desconocidos. Valentín recibió tres balazos y se halla en estado gravísimo. Su hermano fué alcanzado por una de las balas, sufriendo heridas de pronóstico reservado.

ALTERACIÓN DE ORDEN PÚBLICO. — UN HERIDO

TERUEL. — En el pueblo de Baquena por cuestiones políticas derivadas de las últimas elecciones se produjo una alteración de orden público resultando heridos de una perdigona el ex candidato independiente Santiago Lamento.

Como presunto autor de este hecho ha sido detenido el socialista Joaquín Pardia.

LA SITUACIÓN EN ASTURIAS. — ROBO DE 2.300 CARTUCHOS DE DINAMITA

OVIEDO, 8. — El gobernador ha manifestado que anoche habían sido robados de la mina Llananca, de la empresa minera de Langreo, 2.300 cartuchos de dinamita, numerosos rollos de mecha y muchas cajas de fulminantes.

Se cree que el robo ha sido cometido por los que ejercen actos de sabotaje.

Al dar cuenta el gobernador del hecho al ministro de la Gobernación, éste le ordenó que se abra una información con carácter urgente, multando a la empresa por no cuidar debidamente de la vigilancia de la misma.

Añadió el gobernador que tenía noticias de que se prepara la huelga general por la C. N. T. y que en el caso de que el movimiento llegue a declararse, alcanzará principalmente a Gijón, donde ha adoptado ya grandes precauciones, así como en el resto de la zona minera.

Agregó que procederá con la máxima energía ante cualquier intento de perturbación del orden.

Parece que los huelguistas se proponen dejar sin corriente eléctrica a las minas.

La Revolución

provocarán, muy en breve, los famosos APARATOS DE RADIO "NEW PYRYS",

de 3 válvulas Tungsram, una Pentodo :: Mueble americano elegante con altavoz completo :: Caixa metálico :: Cuadrante iluminado :: Mando selectivo de estaciones (elimina la local) :: Interruptor de alumbrado :: Directo a 125 V. :: Sin antena.

Recibe además de la emisora local, numerosas estaciones alemanas, inglesas, italianas y francesas.

GARANTIA POR DOS AÑOS

De Ptas. 98

Ptas. 150

Ptas. 185

PRONTO, DEMOSTRACIONES A DOMICILIO

AHORRE USTED DINERO

No compre aparato de RADIO sin antes haber solicitado una demostración del "NEW PYRYS"

HAY VARIOS TIPOS

ARMENDÁRIZ, que sufre graves lesiones en la cabeza, de un garrotazo.

DOS NACIONALISTAS AGREDIDOS A TIROS Y HERIDOS, UNO GRAVÍSIMO

Cuando se retiraban a su domicilio los hermanos Valentín Cipriano Llosas, nacionalistas, fueron agredidos a tiros por un grupo de desconocidos. Valentín recibió tres balazos y se halla en estado gravísimo. Su hermano fué alcanzado por una de las balas, sufriendo heridas de pronóstico reservado.

ALTERACIÓN DE ORDEN PÚBLICO. — UN HERIDO

TERUEL. — En el pueblo de Baquena por cuestiones políticas derivadas de las últimas elecciones se produjo una alteración de orden público resultando heridos de una perdigona el ex candidato independiente Santiago Lamento.

Como presunto autor de este hecho ha sido detenido el socialista Joaquín Pardia.

LA SITUACIÓN EN ASTURIAS. — ROBO DE 2.300 CARTUCHOS DE DINAMITA

OVIEDO, 8. — El gobernador ha manifestado que anoche habían sido robados de la mina Llananca, de la empresa minera de Langreo, 2.300 cartuchos de dinamita, numerosos rollos de mecha y muchas cajas de fulminantes.

Se cree que el robo ha sido cometido por los que ejercen actos de sabotaje.

Al dar cuenta el gobernador del hecho al ministro de la Gobernación, éste le ordenó que se abra una información con carácter urgente, multando a la empresa por no cuidar debidamente de la vigilancia de la misma.

Añadió el gobernador que tenía noticias de que se prepara la huelga general por la C. N. T. y que en el caso de que el movimiento llegue a declararse, alcanzará principalmente a Gijón, donde ha adoptado ya grandes precauciones, así como en el resto de la zona minera.

Agregó que procederá con la máxima energía ante cualquier intento de perturbación del orden.

Parece que los huelguistas se proponen dejar sin corriente eléctrica a las minas.

Anémicas!

Defended vuestro organismo tomando el poderoso Jarabe de

HIPOFOSFITOS

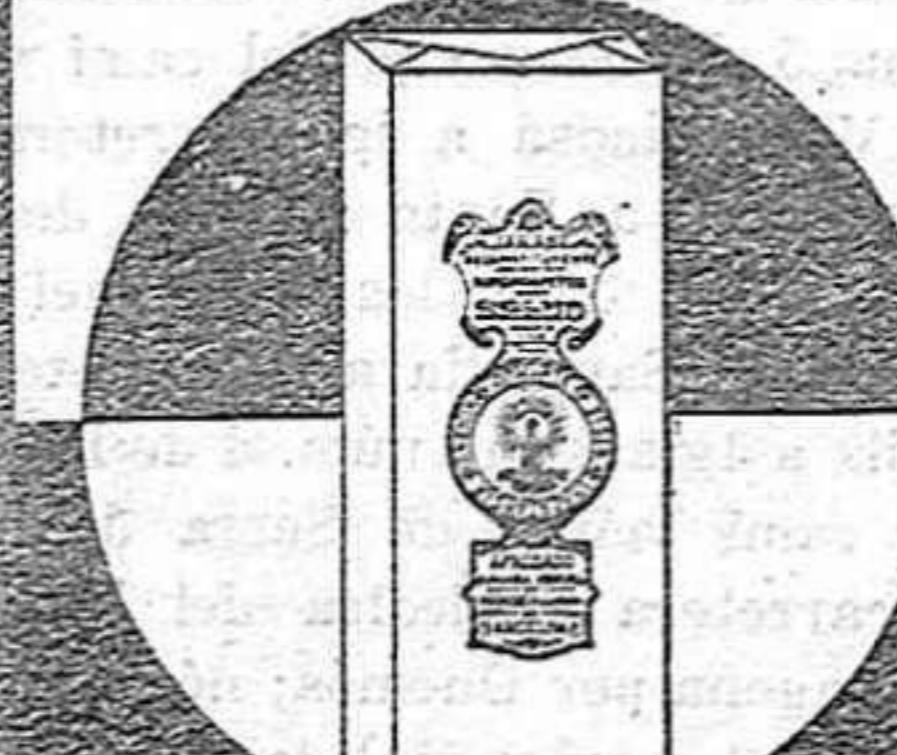
SALUD

Reanima al agotado, da vigor a los nervios y glóbulos rojos a la sangre.

Reconstituyente inalterable y de uso eficaz en todas las estaciones del año.

Aprobado por la Academia de Medicina.

No se vende a granel.

PASTISSETS DE TORTOSA

TODO AMANTE

a la buena música debe poseer el FAMOSO Superheterodino R. 205 "La Voz de su Amo". EL SIMBOL DE LA SUPREMACIA. EUROPA entera con gran pureza de matices tonales. Pruébalo y se convencerá. Para demostraciones.

CASA ARBONA

C. de Rius, 19.

LA NOSTRA PROTESTA

La lectura del projecte de llei sobre Confessions i Congregacions religioses ens ha produït una impressió penosíssima. En matèria de sectarisme i de persecució religiosa va encara més lluny que els articles corresponents de la Constitució. En traduir a la llei concreta els preceptes constitucionals, no s'ha tingut per a res en compte la realitat hispànica. En lloc d'adaptar aquells preceptes a aquesta realitat amb un sentit ampli i amb un esperit liberal, s'ha restringit encara llur estretor hostil. Aquesta restricció arriba en alguns articles a reduir els motius constitucionals en forma que els trenca. Inclou un atac contra la llibertat i la independència de l'Església Catòlica. Fereix, immerescudament, innecessàriament, temeràriament, el sentit religiós i el sentit liberal de molts milions de ciutadans espanyols. Es, doncs, ben comprensible la protesta i la indignació que la lectura d'aquest projecte de llei ha suscitat en tots els elements catòlics i en molts d'altres que, sense ésser-ho, senten un respecte democràtic als sentiments i a la consciència religiosa dels seus ciutadans.

La presentació d'aquest projecte de llei no respon a cap necessitat urgent del cos social hispànic. Es una ofensa als sentiments religiosos de copioses multituds lleialment addictes al règim. Es un instrument de discòrdia. Agreeua i vulnera alhora l'article 26 de la Constitució.

Davant d'aquesta crua realitat, ¿quina ha d'ésser l'actitud dels catòlics? Nosaltres no tenim autoritat per a fixar normes de conducta en aquesta matèria. Però la jerarquia eclesiàstica de les terres d'Espanya, en una "Declaració collectiva", que té la solemnitat d'un document rector, ha assenyalat en forma inequívoca el camí a seguir pels

catòlics en les actuals circumstàncies. En aquella "Declaració" es demanava l'acatament al règim. Es feia la necessària distinció entre règim i legislació. Era excitat el zel dels ciutadans catòlics per tal que, dintre del règim, cerquessin la reforma de la legislació sectària. I afegia que els catòlics no havien de perdre mai de vista la realitat actual, per tal de situar-se degudament i treure d'ella, i malgrat ella, el major profit. Es necessària, — deien els prelats — com a fonament de tota altra actuació, una major intensitat de vida religiosa, personal i col·lectiva, per a fer reviure les tradicions religioses, restaurar l'esperit cristian en el poble, sostener la força i la independència de l'Església, ofegar el mal en l'abundor del bé, participar en l'exercici de tots els deures religiosos i socials.

Aquesta ha d'ésser, doncs, la norma de la nostra activitat. Encara que les comunitats governants accentuin llur significació demagògica, o sectària, hem d'actuar lleialment dintre del règim per aconseguir, amb l'esforç de la nostra ciutadania, la rectificació d'aquella conducció.

L'actuació dels elements catòlics ha d'ésser serena, única forma que sigui eficaç. Qualsevol histerisme, qualsevol temptativa per a barrejar-hi qüestions prèvies de règim, podrien ésser contraproduents. No és lícit, per motius extrreligiosos, comprometre i perjudicar la causa mateixa que es voldria defensar.

Actuem, doncs, intensament,

per a guanyar l'assistència ciutadana. La República serà el que els ciutadans espanyols vulguin. I nosaltres volem una República democràtica, on tots els ciutadans tots els pobles espanyols es trobin bé.

JOAQUIM PELLICENA

(De "La Veu de Catalunya").

NOTAS LOCALES

INICIAL

BAUTIZO CIVIL

No saben ustedes el mal rato que pasamos ayer, debido a la "gesta" involuntaria del compañero linotipista.

Los chiquillos nos seguían, por donde quería que fuésemos, pidiéndoles confites y caramelos. Muchos jóvenes escolares hicieron "novillos" para venírnos detrás, tirándonos de la americana y, solicitarnos golosinas.

Hubo un momento que sentimos miedo. Nos vimos materialmente arrullados.

Hasta temímos un conflicto de orden público. Si no fué alucinación, hasta diríramos que nos pareció ver guardias con tercerolas...

Huimos despavoridos a nuestra casa, seguros de hallar en la paz del hogar la necesitada tranquilidad para nuestro espíritu.

Y allí la encontramos, con una deliciosa taza de chocolate con bizcochos!!!

Y con ello descubrimos el secreto de los chiquillos y de los confites: Era que el amigo y compañero linotipista nos había bautizado. En nuestro escrito anterior, aquel de la mosca muerta, nos puso, o mejor nos impuso Francisco en vez de Fructuoso.

Sin significar menosprecio por nuestra parte para con el glorioso San Francisco, al que rendimos testimonio de sincera veneración, no renunciamos a continuar llamándonos Fructuoso.

Y para que así conste, a los efectos consiguientes firmamos el presente a "fecha ut supra".

FRUCTUOSO TARRAGO

Aclaraciones a la última sesión municipal

Nos interesa aclarar el alcance de la oposición de la minoría al dictamen referente a la rotulación de las calles y que en la reseña quedó algo confuso.

En el propio dictamen se propone el cambio de la calle de San Francisco por el de don Julián Nogués; el de Santo Domingo, por el de Rafael Casanova; el del Gobernador González, por el de Martí Juliá, y el de Santa Ana, por el de Martí Ardenya, y otro por el de Rizal.

El señor Company pidió que quedase sobre la mesa, no porque se opusiese a que se diese el nombre de Rafael Casanova, sino porque consideraba que merecía otra calle más importante y céntrica que el de Santo Domingo.

Además, el señor Company y lo mismo la minoría, no eran partidarios de que se cambiase otros nombres que los duplicados.

El dictamen quedó aprobado en su totalidad o sea aceptando los cambios propuestos con el voto en contra de las minorías.

La repercusión del paro en nuestra ciudad

A primeras horas de ayer, por la mañana, los obreros de la factoría de la C. A. M. P. S. A., se declararon en huelga. Al enterarse el gobernador civil, circuló las oportunas órdenes para evitar se extendiera el paro, enviando a la referida factoría una sección de la guardia civil.

La autoridad gubernativa ha clausurado el Sindicato Único y advirtió a los huelguistas que si antes del mediodía no se reintegraban al trabajo serían despedidos. Ante esta comisión, por la tarde, se normalizó el trabajo en la factoría de la C. A. M. P. S. A.

Fuerzas de Seguridad, con tercera, prestaron servicio de custodia en la Central Eléctrica, Telégrafos, Teléfonos y otros edificios.

En la Rambla de San Juan se practicaron numerosos cacheos.

La normalidad fué absoluta en la ciudad.

ANTONIO SEGÚ

COMPRA FINCAS
VENTA-ADMINISTRACION
Méndez Núñez, 21, bajos
Teléfonos 748 R - 748 X
TARRAGONA

Farmacia Díges

ANALISIS-ESPECÍFICOS
sectoriales y extranjeros
minerales - flora - fauna
farmacéuticos - químicos

GACETILLA

PARTIT TRADICIONALISTA CATALÀ

La delegació tarragonina del Partit Tradicionalista Català, celebrará el diumenge, al matí, Junta general de constitució, amb assistència de representacions d'Alforja, Valls i Vilabella.

La comissió organitzadora dona compte dels treballs realitzats, i seguidament s'elegí el C. D. que queda constituit per:

President, Perfecte Esteve i Porta.

Secretari, Josep Maria Lliteras i Magrinà.

Tresorer, Isidor Guerrero i Ventura.

Vocal primer, Rafel Pi i Ginot.

Id. segon, Josep Torres i Valbuena.

Id. tercer, Josep Icart i Budescà.

Per unanimitat s'acordà dirigir un telegrama d'adhesió als nacionalistes bascos, i celebrar, a ésser possible en aquest mateix mes, la inauguració oficial de l'estatge amb un miting, audició de sardanes, etcetera.

VIMBODI

Ha visitado nuestra Redacción el último número de "Vimbodi", el cual llegó como siempre, interesantísimo y conteniendo abundante y escogido sumario.

GUARDIA RURAL

Serveis prestats per la guàrdia rural, durant el proppassat mes d'abril:

Serveis administratius variats, 62.
Intervencions en accidents, 2.

Transeunts indesitjables foragits, 93.

Carros de gitans expulsats, 58.

Animals decomisats del Matadero al Canyet, 3.

Repartiment de tota la correspondència del terme municipal.

TROBALLES

Josep Escoda, amb domicili a la Rambla de Sant Joan, núm. 62, entrassell, té recollida una clau que va trobar-se a la nomenada Rambla.

— Josep Girona, amb domicili al carrer de l'Unió, 43, baixos, va trobar-se a les cadires de la Rambla, un bolso propi per a senyora que retornarà a qui acrediți ésser-ne el propietari.

ASUNTOS DE CAZA

La Sociedad de Cazadores "L'estornell" convoca a Junta general extraordinaria a todos sus asociados para el día 11 del corriente, a las diez de la noche, en nuestro local social (Bar Catalunya), para tratar asuntos de sumo interés para la misma.

DE SOCIEDAD

En los Juegos Florales de Barcelona, ha merecido accésit a la "Englantina d'or i argent", els inspirado vate y muy querido amigo nuestro, don José María Casas de Müller.

S. a enhorabuena.

ECLESIÁSTICAS

En el Palacio Arzobispal, ayer celebraron exámenes para renovación de licencias ministeriales, habiéndose formado dos tribunales integrados por los M. Iltrs. doctores don Ildefonso Serrano, don José Vallés y Rdo. don José María Falma, y por los M. Iltrs. doctores Juan Bautista Viñas, Narciso Feliu y Rdo. P. Federico Vila, C. M. F.

VIDA RELIGIOSA

Octava de la solemnidad de Sant Josep

Doble mayor. — Ornamenta blancs

De la devoció a Sant Josep escrivi les més altes ponderacions le insigne Doctira santa Teresa de Jesús la qual volia presuadir tot hom que fos devot del Sant Patriarca, per l'esperiència que tenia dels béns que Déu atorga per la seva mediació i ella mateixa ordenava que es posés la seva imatge a la paret de fóra dels seus convents. La nostra terra s'ha distingit ja d'antic en aquesta devoció, que en el segle XIV fou fervorosament propagada per sant Vicenç Ferrer i ha Francesc Eiximenis i que avui es manifesta d'una manera molt popular a cada poble.

SANT GORDIA I SANT EPIMAE, MARTIR

Gordià era jutge de Roma en temps de Julià l'Apòstata i fou convertit per un prevere a qui volia condemnar. Després d'ésser emprisonat i subjectat a tortures, li fou llevada la vida envers el 360. El seu cos fou enterrat en la cripta, que contenia les reliquies de sant Epimae, màrtir d'Alexandria, d'on havien estat tresllades a Roma.

SANT ANTONI, BISBE I CONFESSOR

Fil únic de Nicolau Pierozzi, notari de Florència, a 16 anys ingressà a l'Ordre de Predicacions. Fou home de gran ciència i de grans penitències. Fou arquebisbe de Florència després de governar variis convents de l'Ordre. Deixà a l'Església il·luminosos escrits. Morí en 1459. Per la seva prudència fou anomenat Antoni dels Concells.

Missa per a demà

De sant Pere Aumengon, Màrtir. Doble. Ornamenta vermells. Sant Eudald, bisbe i Màrtir i sant Atuari, Màrtir a Lleyda.

QUARANTA HORES

Se celebren a l'església de les Monges Carmelites Descalces. Hores d'exposició: al matí, de vuit a onze. Tarda, d'in quart de cinc fins a les vuit.

Demà començaran a l'església de Sant Joan.

MES DE MARIA

Es practica en les següents Esglésies i hores:

MATI

A les sis: Sant Joan, Sagrat Cor i Beneficència.

A dos quarts de set, Trinitat i Hospital.

A les set: Capella de la Verge del Clauatre, Germanes Carmelites (Vetlla) i Sant Miquel.

A dos quarts de vuit: Carme.

A les vuit: Catedral (Capella del Santíssim), Trinitat, St. Francesc, Sant Joan i Sagrat Cor.

A les dotze: Catedral (Capella de la Verge del Roser).

TARDA

A dos quarts de cinc: Jesús María.

A tres quarts de cinc: Teresianes.

A dos quarts de sis: Presentació.

A tres quarts de sis: Germanes Carmelites (Sagrat Cor).

A les sis: Beateri de Sant Domènec.

A dos quarts de set: Carme.

A les set: Sagrat Cor, Sant Antoni (PP. Caputxins) i Sant Miquel.

CULTES PER AVUI

SANT FRANCESC. — Solemnitatem Octavari al Sagrat Cor de Jesús.

Quart dia. A dos quarts de set, exposició de S. D. M., mes de Maria,

motet al Sagrat Cor, lletanies del Sagrat Cor, motet, exercici de l'Octavari, altre motet i sermon pel reverend P. Ramón Vendrell, pvr.,

reserva solemne, acabant-se amb el cant de l'himne eucarístic.

SANT ANTONI (PP. Caputxins). — Segueix l'exercici de la Novena a la Divina Pastora.

SANT JOAN. — Tarda, a les tres, Catecisme.

SANT FRANCESC. — Tarda, a les tres, Catecisme.

CARMÉ. — Solemnitatem Octavari al Sagrat Cor de Jesús. Quint dia. A dos quarts de set, amb el mateix ordre de l'exercici dels dies anteriors i amb sermon pel Rnd. P. Benet de Santa Teresa, O. C. D.

SANT ANTONI (PP. Caputxins). — Segueix la Novena a la Divina Pastora.

SANT JOSEP. — Solemnitatem Octavari al Sagrat Cor de Jesús.

Quint dia. A dos quarts de set, exposició de S. D. M., mes de Maria,

motet al Sagrat Cor, lletanies del Sagrat Cor, motet, exercici de l'Octavari, altre motet i sermon pel reverend P. Ramón Vendrell, pvr.,

reserva solemne, acabant-se amb el cant de l'himne eucarístic.

SANT FRANCESC. — Solemnitatem Octavari al Sagrat Cor de Jesús.

Quint dia. A dos quarts de set, amb el mateix ordre de l'exercici dels dies anteriors i amb sermon pel Rnd. P. Benet de Santa Teresa, O. C. D.

SANT ANTONI (PP. Caputxins). — Segueix la Novena a la Divina Pastora.

SANT JOSEP. — Solemnitatem Octavari al Sagrat Cor de Jesús.

Quint dia. A dos quarts de set, exposició de S. D. M., mes de Maria,

motet al Sagrat Cor, lletanies del Sagrat Cor, motet, exercici de l'Octavari, altre motet i sermon pel reverend P. Ramón Vendrell, pvr.,

reserva solemne, acabant-se amb el cant de l'himne eucarístic.

SANT FRANCESC. — Solemnitatem Octavari al Sagrat Cor de Jesús.

Quint dia. A dos quarts de set, exposició de S. D. M., mes de Maria,

motet al Sagrat Cor, lletanies del Sagrat Cor, motet, exercici de l'Octavari, altre motet i sermon pel reverend P. Ramón Vendrell, pvr.,

reserva solemne, acabant-se amb el cant de l'himne eucarístic.

SANT ANTONI (PP. Caputxins). — Segueix la Novena a la Divina Pastora.

SANT JOSEP. — Solemnitatem Octavari al Sagrat Cor de Jesús.

Quint dia. A dos quarts de set, exposició de S. D. M., mes de Maria,

motet al Sagrat Cor, lletanies del Sagrat Cor, motet, exercici de l'Octavari, altre motet i sermon pel reverend P. Ramón Vendrell, pvr.,

reserva solemne, acabant-se amb el cant de l'himne eucarístic.

SANT FRANCESC. — Solemnitatem Octavari al Sagrat Cor de Jesús.

Quint dia. A dos quarts de set, exposició de S. D. M., mes de Maria,

motet al Sagrat Cor, lletanies del Sagrat Cor, motet, exercici de l'Octavari, altre motet i sermon pel reverend P. Ramón Vendrell, pvr.,

reserva solemne, acabant-se amb el cant de l'himne eucarístic.

Excursió a Barcelona del tercer curs de l'Escola Normal d'aquesta ciutat

S'efectuà el dia 25 del passat i estigué organitzada pels senyors Pérez i Bertrán, professors d'Història Natural i Pedagogia, respectivament, amb el fi de relacionar la pràctica i la teoria d'ambdues ciències estudiades a les classes. Tinguerem l'honor de veure'sns igualment acompañats per la senyoreta Na Laura Miret i el senyor En Joan Ribera i Villaró.

Ben de matinet, abans de les set, ja partírem per tal de tenir temps de visitar el Parc, Aquarium i Escòles. El viatge es féu en un autòmnibus d'aquesta ciutat; d'anada passant per la part de la costa i de tornada per Vilafranca. Prop del mar, cada poble amb la seva platja es veia blanc com un glop d'illet i adalerat preparant les casetes per l'estiu que s'apropa: així desfilarem Altafulla i Torredembarra; pasàrem per sota del centenari Arc de Barà, record d'aquest poble romà que no pot morir. Seguiren Véndrell, Calafell i la simpàtica vila de Sitges. Altra volta més pobles: Vallcarca i Garraf rodejats de fèrrestegues muntanyes per les quals la carretera va giravoltant moltes vegades i ben aprop de la mar, d'una faiso tal, que a voltes dirígi-ent l'esguart vers la blavor de l'aigua i fent cas omis del nostre entorn, no sembla pas que anem per carretera: sembla talment que fem un viatge en avió, per tal com moltes vegades l'auto es troba a una alçada considerable i damunt mateix de la mar.

Castelldefels, Gavà, Viladecans i... la urbs meravellosa.

Hem tingut la dissot de trobar-nos en un dia d'encongiment per la ciutat degut a la vaga de transports: els trams, taxis, autobusos i tot el que dòria una nota d'activitat i vida, estava en repòs. Veritablement fou molt de doldre.

D'arribada ens encaminarem al Parc perquè essent l'Història Natural assignatura d'aquest curs, ens interessaven les col·leccions zoològiques. Seguirem un a un els estatges dels animals i a cada un d'ells procurarem relacionar els caràcters apresos a classe amb els que allí podíem veure en la realitat. L'elefant, els cànides i felídes, les aus, les foques, l'ós blanc, els simis, etc., tot fou recorregut per nosaltres encara que a corre-cuita.

L'Aquari i Terrari són realment dignes d'elogi: innombrables peixos de totes mènies, aricons de mar, estrelles, crustacis i animals d'organització inferir, tals com els políps i coral, viuen dins del seu ambient adequat i es veuen respirar, caçar, menjar, amagar-se a les roques tal com ho veuriem si es miri i els estanys es convertissin en penetrables i assequibles a les nostres mirades. En el Terrari hi havia tota una munió de llengardaixos, serpents, d'entre elles la de cascavell, per cert un xic enfadada en aquells moments, ja que removia la seva cuia amb plaques còrnees; granotes, un petit cocodril es banyaven o s'ensopien.

Després, lentament, per aquelles avingudes de vegetació exuberant, ens en anàrem a visitar el Museu de Ciències naturals Martorell. A l'entrada s'hi troba l'esquelet de l'"Avi", elefant cèlebre pels barcelonins; també hi ha la seva pell que el reconstrueix. Hi han també diferents peixos de grosses dimensions. Tot això, està escampat per les escales que conduceixen a l'ampla sala, en la qual s'instal·len innombrables vitrines amb animals naturalitzats. Crida l'atenció un enorme esquelet de balena, suspès al centre de la sala. Apareixen després les col·leccions de papallones i demés insectes, feres i altres animals rars. Donant una lleugerissa mirada per les diferents dependències, marxem tot seguit per visitar la Generalitat i l'Ajuntament.

A la Generalitat ens reberen amablement i atençió i ens concedí uns moments el Conceller de Cultura senyor Gassol, el qual, coralment, ens donà la benvinguda, saludà als companys absents, i ens alentà a

perseverar en l'estudi per tal de contribuir a la difusió de la cultura i a l'enlairament del nivell intel·lectual i moral del nostre poble.

Sí, cal enlairar la cultura del nostre poble, és ben veritat, però al mateix temps, cal enlairar la dignitat; perquè si gens en tingüésim ens avergonyariem de veure que, en Corporacions tan catalanes, fan de casa nostra com és la glòria Generalitat hem de veure'sns acompañats per gent que ens parlen una llengua que no és la nostra, per més respectable que sia.

A l'Ajuntament també anàm seguint les diferents sales, però ho fém breument i sortim ben aviat per anar al Parvulari de Montjuïc. Hi arribem en el moment en que els infants havien deixat la taula, ja que acabaven de dinar. Molts sollicitament la directora senyora Solans i les mestresses parvulistes ens acompañaren pels l'edifici i poguèrem admirar la cura que hi ha en totes les coses: les classes, tan joioses, netes, ordenades i artístiques, plenes de joguines i de material Montessori per l'ensenyament; els llitets, en espaiosa i ventilada sala per tal que reposin els nens al fer migdia; el menjador d'aquell caire tan familiar i infantil; en resum, ens deixaven unes ganes de quedar-nos-hi en aquelles escoles ideals!

De Montjuïc, llavors, essent l' hora de dinar, cap a Pedralbes, fèrem via, on la Generalitat ens obsequiava a la Residència de Senyoretas Estudiants amb un dinar. Aquesta residència es troba en els edificis voltats de magnífics jardins i que perteneixen a l'ex-rei.

Cal fer constar la sollicitud i atenció amb què ens tractaren. Es feia ja tard i tot el que teníem en el pensament de visitar no ho poguérem pas fer. Varem anar al grup escolar "Milà i Fontanals"; la directora senyora Na Rosa Sensat es dolgué que fos tant tard, ja que en els moments d'arribar, els innombrables nenes i nens sortien, i per tant no podíem veure el funcionament, puix que n'era absent l'ànima de l'escola, el nen. Amb concises paraules resumí l'organització, enceratíssima per cert, des les escoles, graus en que estan dividides, mètodes pedagògics emprats (especialment el Decroly), nombre de professors — més de trenta, entre mestres i especialitzats —; els treballs que fan, la classificació dels 1.100 escolars admesos a l'escola, etc. Referents als treballs tingüèrem ocasió de veure'sls al recórrer les dependències del Grup. Estaven fets amb molta delicadeça i ordre i gust; les redaccions molt ben orientades; els treballs es fan directament al quadern, així s'acostuma el nen a l'ordre sense pensar i és borrador, i per tant, ja des del començament s'ha de mirar en fer-ho bé.

Seguim les classes, sala d'actes, cantines, cuines, de tot el qual hauríem d'escriure planes i més planes que serien lloances continues pel bon encert i activitat dels mestres. S'ha fet molt tard, i contrariant els nostres desitjos haguèrem de desistir de visitar l'Institut Escola i la Normal de la Generalitat.

Emprenem la tornada, passant per Ordal, Vilafranca, Vendrell i Tarragona ja ben entrada la nit.

RAMON VIVES
Alumne del tercer curs

DOLORAL
Para uso externo
Reuma, Neuralgias y Contusiones
De venta en la farmacia
de MANUEL MARTINEZ
COS DEL BOU, 2 - TARRAGONA

DEL SUPUESTO COMPLATO MONARQUICO

Detención del general Goded

También han sido detenidos jefes y oficiales complicados en los sucesos del mes de agosto

DETENCION DEL GENERAL GODED

Madrid, 8. — Ayer tarde se presentaron en el domicilio del general Goded, Libertad, 7, un teniente coronel y un oficial de la Guardia civil.

Como se les dijera que el señor Goded estaba en el teatro y no volvería hasta las diez, le esperaron hasta dicha hora.

Cuando llegó el general Goded le notificaron la orden de traslado de residencia.

El señor Goded fué llevado a la Dirección General de Seguridad, y desde allí, en un automóvil de la Dirección, partió hacia Cádiz.

Se cree que desde esta última capital será trasladado a Las Palmas.

ORDEN DE DETENCION CONTRA EL GENERAL ORGAZ

Madrid, 8. — Con motivo de la detención del general Goded, se asegura que la policía ha descubierto un nuevo e importante complot de carácter monárquico, que teniendo su centro en Madrid, contaba con ramificaciones en diversos puntos de España.

También se dice que han sido dadas órdenes de detención contra algunos jefes militares, entre ellos el general Orgaz, el cual se asegura que salió anoche para Portugal al enterarse de la detención del general Goded.

EL GENERAL GODED A LAS PALMAS

Cádiz, 8. — A bordo de la motonave "Ciudad de Cádiz", embarcó para Las Palmas el general Goded, que expulsado por el Gobierno, llegó esta madrugada en compañía de un teniente coronel y de un capitán de la Guardia civil, encargados de su custodia.

El general Goded almorcó en el Hotel Atlante.

Se espera la llegada de su familia, que residirá también en Canarias.

NOTICIAS DEL COMPLATO

Madrid, 8. — El traslado de residencia a Las Palmas del general Goded, la precipitada fuga de Madrid del general Orgaz, la detención en Madrid y Barcelona de varios individuos y la posible detención en Madrid de conocidos generales, está relacionada sin duda con un complot monárquico recientemente descubierto.

Los periodistas, a pesar de las gestiones realizadas en la Dirección General de Seguridad y en otros centros oficiales, no han podido determinar aún claramente el significado del supuesto complot.

Unos manifiestan que este complot habría de iniciarse con un atentado contra las vidas de los señores Azaña y Prieto, entre ellos el general Orgaz, el cual se asegura que salió anoche para Portugal al enterarse de la detención del general Goded.

extremistas se embocaron en las yellas y huertas de las calles del General Pardiñas y Príncipe de Vergara, manteniendo un nutrido tiroteo con sus perseguidores. Finalmente ese rindieron, siendo detenidos tres individuos, a los que se les ocuparon sendas pistolas.

EN JATIVA RESULTAN TRES MUERTOS Y VARIOS HERIDOS

Valencia, 9. — Esta mañana acudieron los obreros al trabajo abandonándolo poco después.

Los autos y tranvías empezaron a circular sin dificultad.

Los comercios del centro y los cafés han abierto sus puertas y se hallan bastante concorridos.

En el puerto el paro ha sido total.

A las once de la mañana en el puerto de Sagunto han entrado al trabajo los obreros de la Siderúrgica, abandonándolo poco después.

En Játiva, esta mañana salieron varios grupos de obreros con intento de obligar al cierre a todos los comercios.

En la calle de Wilson, un establecimiento próximo al Liceo Ramón, se negó a secundar el paro, alegando su dueño que él cerraría cuando cerraran los demás.

Intervino en la disputa un guardia civil que prestaba servicio en el Banco de España. Los grupos intentaron desarmar al citado guardia y en auxilio de éste salieron del interior del Barco de España sus compañeros, a cuya presencia el grupo prorrumpió en ruidosas protestas.

Entonces se oyeron unos disparos y la fuerza pública tuvo que defendirse haciendo también varias descargas.

A consecuencia de la colisión resultaron tres muertos y varios heridos, uno de ellos muy grave.

También resultaron heridos dos guardias civiles.

Deportivas

Basket - Ball

FEJOCISTES, 10 - ESCOLA DE COMERCIO, 6

Amb l'encontre que diumenge tingué lloc al camp del Gimnàstic, entre els "Fejocistes" i l'"Escola de Comercio", després d'una esforçada lluita, els primers han obtingut una esplèndida victòria.

Durant la primera part, el joc ha estat bastant igualat, els atacs dels escolars resultaven infructuosos perquè Olivé impedia que passessin de la defensa. Els Fejocistes tot dominant algunes vegades i tirant a basquet en podien assolir cap i el resultat al final del primer temps era d'empat a zero.

A la segona part hi hagué una modificació a l'equip dels Fajocistes. En Pemies va suprir a Olivé.

Al poc rato del segon temps, els esforços dels Fejocistes es veieren premiats per un basquet, obtingut per Esquerda, en una arranada. Llavors esdevingué més forta la lluita i els dos equips anaven marcant. Passat el temps reglamentari de joc el resultat era de 10 a 6.

La bona actuació dels Fejocistes ha fet la victòria sigüés per a molts un resultat inesperat, puix els cinc de l'Escola eren considerats superiors.

Equips i marcadors: Olivé, Felipe, Bernat, 2; Cabré, 2, i Esquerda, 6, pels Fejocistes; i Babot, Martí, 2; García, Rodríguez i Domedel, 4, per l'Escola de Comercio.

Odena ha arbitrat imparcialment i molt bé.

* * *

El diumenge es jugà al camp de la Sala Parroquial de Sant Joan Baptista, un partit amistós entre els equips Atlètic Català i el de la S. P. de S. J. Baptista, el qual donà un resultat de 7 a 3 a favor del darrer. Ambdós equips es portaren coratament, resaltant, però, la labor del porter de la S. P., En Pere Casas.

Eps.

Conferencias telegráficas

INTENTO DE HUELGA GENERAL

Madrid, 9. — Anoche se recibieron noticias en Madrid de que en las líneas de Galicia, Asturias y Barcelona los extremistas habían cortado las líneas férreas para impedir la circulación de trenes, colocando explosivos que hicieron efecto. Se dieron las órdenes oportunas para que salieran brigadas de obreros a reparar las averías y las líneas que dieron expeditas.

GRAVÍSIMA COLISIÓN CON LA FUERZA PÚBLICA

Esta mañana, a las cinco, cuando pasaban por la calle de Alcalá, en un automóvil varios agentes de policía, al llegar a la altura del nú-

mero 189 vieron a un grupo formado por seis o siete hombres, varios mozos y una mujer.

Los agentes les dieron el alto, contestando del grupo a tiros. Inmediatamente los agentes repelieron la agresión entablandándose un tiroteo nutritísimo.

En aquellos momentos, una mujer dejó caer un capazo que contenía una bomba, que hizo explosión, alarma en el barrio.

La detonación enorme causó gran destrozo. En el suelo quedaron tendidos varios agentes y sindicalistas.

Los extremistas que habían resultado ilesos iniciaron la huida, perseguidos por tres agentes de policía que se hallaban cerca del lugar del suceso y acudieron allí. Los